

Backbeatbolaget
presenterar

KONST & SÅNT

- En konstrunda i ensamhet

Kartan har skapats av Galleri Lars Palm och Konstfrämjandet Gävleborg speciellt anpassad till påsken 2020. På grund av rådande världsläge föreslår vi en promenad genom Sandviken med kartan som guide. På kartan har vi märkt ut olika platser att besöka, vad du kan hitta där och fundera kring. Vi har samlat olika estetiska uttryck och historier kring det offentliga rummet utan att för den skull mena att detta är en slutgiltig kanon. Kartan handlar mer om nuet och vad som just nu, våren 2020 finns i att se i vårt gemensamma rum.

Tack till Sandvikens kommunarkiv, KOF - Kultur Gävleborg, Sandvikens Konsthall, David Palmberg (Stadsarkitekt), Bernt Claesson (Konstnär) och Nya Bokhandeln

Konstfrämjandet
Gävleborg

Introduktion

Den här kartan är ett försök att se Sandviken från flera perspektiv och uppmuntra människor att se staden från andra vinklar än det uppenbara. Denna konstkarta handlar inte enbart om det vi kallar offentlig konst utan presenterar en ide om hur du kan uppleva en stad. Att leta och fundera över det befintliga. Att försöka se något annat än vad som till synes är där. Att hitta detaljer, fundera, spekulera, fantisera. Denna konstkarta är lika mycket en fantasi som en informativ guide. Innehållet kan ses som en ingång till att själv fundera över och leka med vad konst är.

Vi har försökt lyfta fram spännande saker och detaljer i stadsrummet. Lyktorna på Hyttgatsbron kan genom en metaidé förflytta dig till Londons 1800-tal för en stund. Eller att i gränsen mellan inre och yttre Sandviken finns det en faktiskt distans i stadsbilden. Ett utrymme där en kan fundera på hur livet var under tiden då bruket var makten och centrum var en icke planerad kaotisk plats utanför det trygga där jobben och apoteket fanns. Vi har valt att ha med några offentliga som verk väcker vår nyfikenhet i relation till platserna de finns på.

Vi vill se på det vana, det självklara, det konstanta och våga omformulera innehållet. Vi vill tänka allt är föränderligt och för att förstå den tiden vi lever i måste vi utgå från att nuet är förgängligt och historien är lika viktig som framtiden.

3. Fågelholkarna

1. Kungens Graffitivägg

Kungens graffitivägg har funnits sedan 2002. Sedan dess har tusentals målningar, av allt från nybörjare till supererfarna målare gjort på väggen. Under sommaren byts motiven ut nästan varje dag. I huset bedriver KF BackBeatBolaget sin kulturverksamhet. Kulturhuset har drivits av BackBeatBolaget sedan 1994 då föreningen tillsammans med kommunen rustade huset så det skulle passa för den breda verksamhet med både musik, konst och andra kulturuttryck som föreningen bedriver.

2. Hjärtat

På en lyktstolpe längs med skolgatan gömmer sig ett kärleksfullt budskap. Medan du letar dig dit är risken stor att du snubblar över en mängd kryptiska och spontana budskap från förr, ristade i blyerts på metall, befinner de sig i en diskret tillvaro på bruket.

När RalphErskine ritade nya-bruket placerade han ut ett gäng fågelholkar på byggnaderna. Med tiden har även andra gjort det. Hur många finns det? Rör er i Sandviken arkitektur-pärla och se om ni hittar några samtidigt som ni njuter av detta magiska område.

4. Diagonalen

En planerad diagonal till en bro som inte finns. Diagonalen genom Nya Bruket är en av de genvägar som planerades in av Ralph Erskine när Nya Bruket byggdes. Den är utmärkt i marken med plattor. Där diagonalen möter kanalen planerades en bro över vattnet. Bron har dock aldrig byggts. Följer du det diagonala stråket passerar du även Brukets förskola som har en synnerligen finurlig klocka placerad på taket.

7. Gammal Graff

En gång i tiden innan innan Parkbadet omgärdades av asfalt, parkering och taggtråd, låg denna garagelänga bakom en grön kulle. Detta gjorde det till en perfekt plats för unga graffitimålare att öva på, detta var innan lagliga väggar fanns som en idé i mindre samhällen. Många av målningarna är daterade till 00-talet. Enligt ryktena så har den nu internationella graffiti konstnären "Blue" målat där i anslutning till en workshop på Parkrocken.

5. Lyktorna

Lyktorna på Hyttgatsbron får en att hamna i annan tid och kanske i en annan stad. Paris eller London? En påminnelse om den internationella staden som Sandviken var när Sandvikens Jernverk AB byggde bron 1919.

8. Färdig Konst-001 (tom)

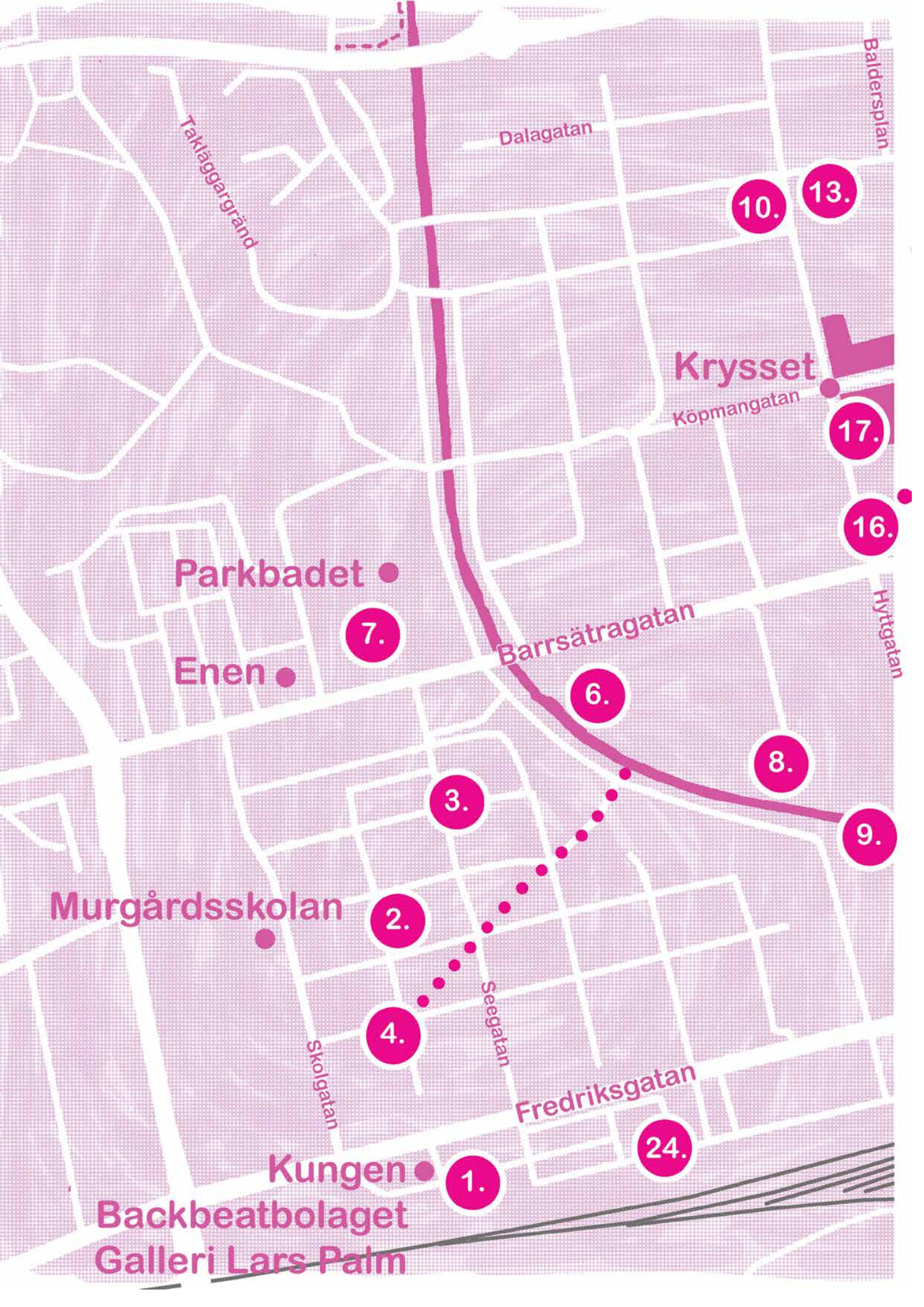

Inspirerad av dadaistiska och lokala tänkare har konstduon [krig] utnämnt en ready-made. Denna anslagstavla var för dom något nytt i Sandvikens stadsbild även om den troligtvis är väldigt gammal. Den kan vara en påminnelse om en annan tid då information var något viktigt något som självklar skulle få synas i staden. Idag är det en tom form. Färgerna och "punkighet-en" passar [krig]s estetik.

6. Kanalparken

En fantastisk liten park med det till formen väldigt intressanta "lusthuset" som på långt håll ser ut som Snusmumriks hatt. En tidigare plats för dans och musik. Idag med något ensamt men en vacker patina över sig. På avstånd upplevs höjden i lusthusets tak, något som plötsligt förvandlas till ett litet krypin när en befinner sig under taket.

Takläggargränd

Dalagatan

Baldersplan

10.

13.

Kryssset

Köpmangatan

17.

16.

Parkbadet ●

7.

Enen ●

Barrsätragatan

6.

Hyttegatan

8.

9.

Murgårdsskolan ●

3.

2.

4.

Seegatan

Skolgatan

Fredriksgatan

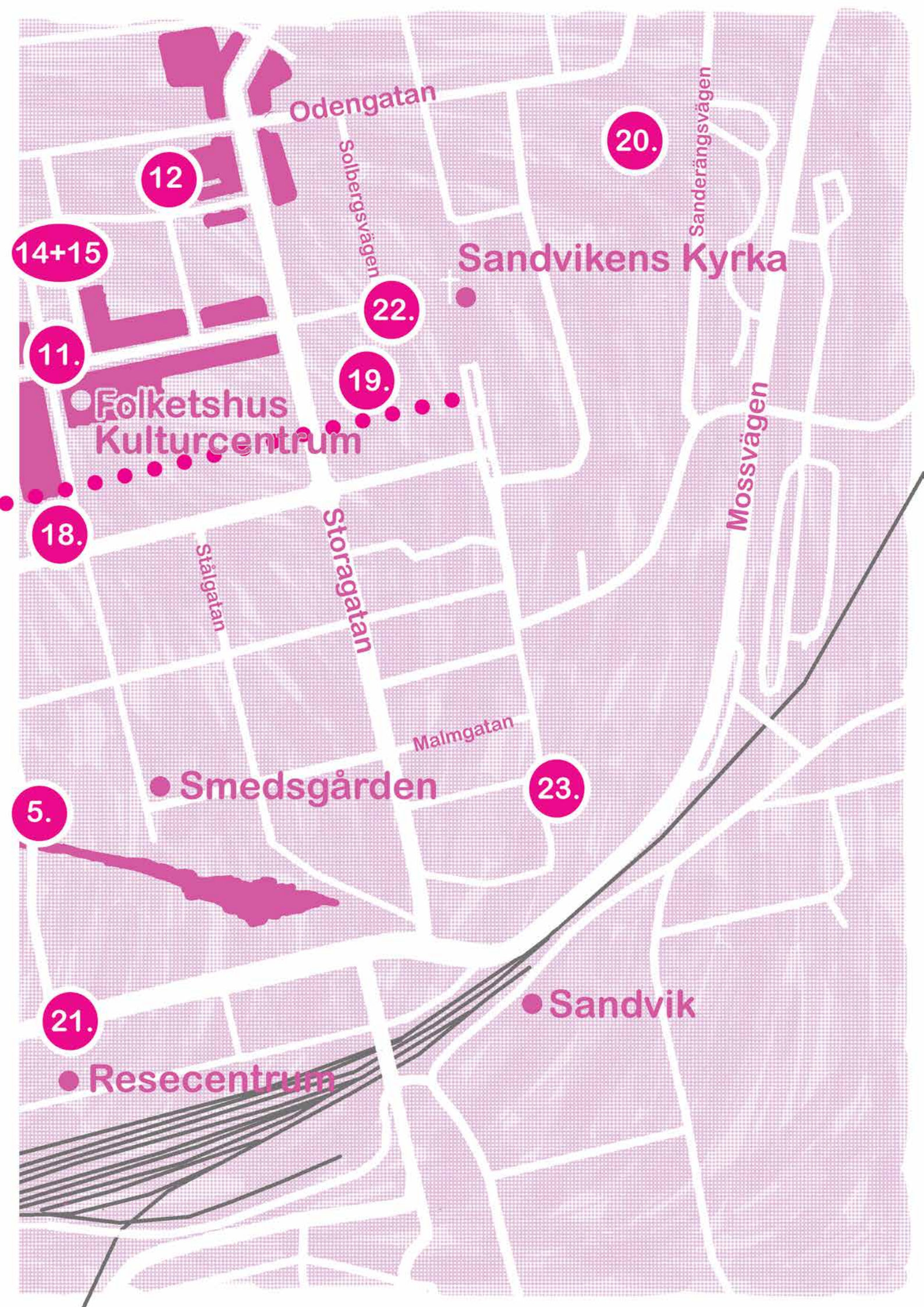
24.

Kungen ●

1.

Backbeatbolaget

Galleri Lars Palm

Odengatan

12.

20.

Solbergsvägen

Sandrängsvägen

14+15

Sandvikens Kyrka

11.

22.

Folketshus
Kulturcentrum

19.

18.

Storaagatan

Mossvägen

Stålgatan

Malmgatan

Smedsgården

23.

5.

Sandvik

21.

Resecentrum

9.

Malmgården

Malmgården byggdes som daghem och konsthall - vilken kombination! Huset är ritat av arkitekten Gösta Åberg och stod färdigt 1955. Genom åren har huset huserat både konsthall (mellan 1955-1972), vävstuga, daghem, träslöjd och annat. En av de få byggnaderna som tar tag i kanalstråket i Sandviken.

12.

Genesis och Ljudet

I gränden mellan polishuset och gamla tingsrätten gömmer sig skulpturen "Genesis" och ljudverket "Air". Genesis är skapad av konstnären Bo Englund. Som kombinerad upplevelse kan du röra dig genom gränden, runt skulpturen och tänka samman den med det mullrande, mekaniska, oplanerade ljudverket som dominerar grändens ena ingång.

10.

Kryssset i trädet

Skulpturen på pelaren är ursprungligen en symbol för mötespunkten Knutentorget. Idag har skylten stegvis utvecklats en symbios med den intelligande Linden och skylten som låsts fast vid dess fot. Tillsammans utgör Kryssset, Linden och Skylten en synnerligen fantasieggande komposition. Kryssset gömmer sig i trädet, och skylten håller i sig i kryssets pelare. Under sommaren blommar kompositionen upp med ytterligare ett lövverk som förstärker upplevelsen.

13.

Klotet, Bjälken och Ägget

Vid Jerntorget finns tre konstverk, (Klotet, Bjälken och Ägget) skapade av Carl Emil Berglin 1974. Klotet är placerat högt upp på en pelare och ovanpå en slagstensmur ligger "bjälken", eller vad är det egentligen? Många budskap och filurer finns gestaltade i de tre verken. Här kan du fundera och begrunda Sandvikens tillkomst och Sandviks 100-års jubileum.

11.

Ljudet utanför Folkets Hus

Slå dig ned utanför Folkets hus/Kulturcentrum och lyssna efter det mystiska ljudet av en knarrig korp, eller är det en elektronisk robotkråka? Hörs tydligast när tillfälle ges eller vid skymningen.

I Jansasparken finns den här tiden på året en skulptur placerad i fontänens botten. Den har kravlat och skramlat sig fram men håller fortfarande ett hårt tag i kanten, i väntan på årets översvämning.

14.

Krabban i Jansasparken

15. Lock på Lock

Ett syskonskap, en närhet, mellan två lock i en park.

17. Larven

En främmande kropp häver sig upp längs fasaden på gallerian. Kamouflerad i färgen tegel kryper den upp mot parkeringshusets högsta våning i en slags dialog med bjälkarna som förbinder andra och tredje våningen.

18. Röda Stjärnor

De röda Stjärnorna sitter utplacerade på flera platser i Sandviken men just här finns det tre. Det ser ut som dom är ditt målade vid olika tillfällen men kan även vara så att solen har blekt dom olika. Hittar ni alla tre? Resterna av ett träd finns kvar intill muren. Som en stötspelare eller en inkräktare omfamnar det betongen.

19. Gränsen

16. Skruuuuven

Skruuuuven tillkom i centrum förnyelsen kort därefter (2017) utnämnde konstnären Bernt Claesson den till hans fjärde ready made i Sandviken och döpte den till Skruuuuven. Skruuuuvens vinkling visar skeppets Aniaras riktning på väg ut i rymden.

Den gamla gränsen mellan inre och yttre Sandviken skulle kunna vara ett gångstråk från kyrkbacken ner till kanalen. Men korsas idag av ett staket. Från Hammarhallen ner till Hyttgatan kan en fortfarande känna historien om brukets gränser och strukturer. Utanför bruket gjordes inte samma planering av samhället som Sandvik genomförde inne på bruket. Passa även på att njuta av Erskins hängande betong-balkonger och det fantastiska trapphuset placerat mitt på den gamla gränsen.

20. Bulan

En mystisk kulle med en dörr reser sig upp ur backen emot kyrkans baksida. En gång i tiden fanns förslaget från Ungdomens hus (tidigare kommunprojekt) att Backbeatbologet skulle husera där, i mörkret. Dom som uttalade sig om det ansåg att kulturen behöver väl ändå inget ljus.. Detta blev inte av och ungdomens hus är borta sedan länge.

21. Plus minus rum

Skulpturen som i dagligt tal brukar kallas för "kopparblomman" eller "stärkkragen" heter egentligen Plus-minus-rum och har skapats av Arne Jones. Tänk tvärt om, se bortom blomman och fundera över tomrummet som skapas genom skulpturens balansakt. Skulpturen var också anledningen till Sandvikens längsta konstdebatt! I tio år debatterades ifall skulpturen var för vågad och modern. Konstnämnden och kommunledningen hade olika uppfattning.

Snitsigt placerad i rummet uppmuntrar verket till reflektion kring stadsrummet du vistas i det skulle även kunna var en kärleksförklaring till infrastruktur. Stationsgatan är en av de äldsta gatorna i Sandviken och här låg bland annat brukets hotell, badhus och det första apoteket. Ett gammalt centrum inom det strukturerade bruket.

22. Kyrkparken och elskåpet

I kyrkparken finns Sandvikens mest stadsnära tallskog. Här finns både tall, ljung, skugga och en stensulptur av Oscar Antonsson. På elskåpet utanför parkens staketet ger ett verk av Jens Benz en kommentar om ett allmän förhållande till tro.

23. Konverten

Slå dig ner och lyssna, njut av utsikten och de historiska vingslagen. En multiplats med både en skulptur, en utsikt och ett lågintensivt mullrande ljudverk. Skulpturen ser till sin form ser ut att kunna blåsa ut skit och annat oönskat från livet och universum. En slags rening.

24. I Love TÅG

